

5. Ve škole církevních Učitelů - jak rostlo dílo matky Terezy

Každý z nás už byl nepochybně zasažen bídou třetího světa. I když jsme většinu času kvůli sdělovacím prostředkům zahlceni aférami, politikou, módou, fotbalem, péčí o vzhled svého těla, domu či auta, přesto k nám občas proniknou sugestivní obrázky podvyživených dětí, obyvatelů slumů, obětí válek či nemocí. Pouze toho, komu již úplně ztvdlo srdce v tomto moderním bezcitném světě, nechávají tyto obrázky chladným. Mnoho lidí podle svých možností podporuje nějaké dobré dílo. Někteří se velmi obětavě osobně angažují v humanitárních či rozvojových projektech. Většinu z nás však ochromí velikost bídy. Až příliš často rezignujeme a říkáme si: „Copak já zmůžu...“ A protože máme pocit, že zmůžeme příliš málo, nakonec neděláme vůbec nic...

Agnes Bojaxhiu

Podívejme se, co zmožlo jedno malé děvčátko, které se jmenovalo Agnes Bojaxhiu a které se narodilo v roce 1910 v albánském městě Skopje. Dnes známe Agnes pod jménem matka Tereza. Prostřednictvím díla, které založila, se dnes dostává pomoci milionům nemocných, chudých a bezbranných. Takové zázraky dokáže nezištná a obětavá Láska, která vidí v bližním trpícího Krista.

Na počátku příběhu stojí zbožná maminka, na které Agnes jasně viděla, jak vypadá prakticky žitá víra. S maminkou chodila malá Agnes např. pomáhat chudé rodině, která měla hodně dětí. Již ve 12 letech v ní vyprávění jezuitských misionářů probouzí touhu jít do Indie pomáhat chudým. V 18 letech se jako dospělá dívka rozhoduje zasvětit svůj život práci pro chudé v Indii. Vstupuje do řádu sester Naší Paní Loretánské, který má misie v Indii.

Po příjezdu do Indie se nevyvíjí vše dle představ mladé sestry Terezy. Po noviciátu nezačíná pracovat mezi chudými, ale dostává za úkol učit zeměpis a dějepis ve škole pro děvčata z bohatých vrstev. Sestra Tereza tento úkol poslušně přijímá. Svou práci miluje a je velmi oblíbená u svých studentek. Bůh si ji během následujících 18 let připravuje na úkol, pro který se nadchla už jako děvčátko.

V 36 letech během duchovních cvičení nabývá sestra Tereza přesvědčení, že je jejím posláním sloužit nejchudším z chudých za zdmi kláštera. Poté, co dostává povolení od papeže, opouští klášter s jeho pohodlím a jistotami. Měla pouze tři sári a pětirupiovou bankovku (2,25 Kč). Tedy daleko méně, než má kdokoliv z nás, kteří jsme tak pevně přesvědčeni, že nic nezmůžeme.

Sestra Tereza nejdříve absolvuje několikaměsíční ošetrovatelský kurz v Patně. Pak se vrací do Kolkaty a 20. prosince 1948 začíná pracovat mezi chudými obyvateli slumu Motijhil. První den přichází pět malých záčků. Už to nejsou navoněná děvčata z lepších vrstev, ale špinavé a zavšivené děti ze slumů. Sestra Tereza již nemá k dispozici vybavenou školní třídu, tabuli, ani židle, a tak kreslí písmena bengálské abecedy do země. Učí pod širou oblohou u zapáchající vodní jímky. Za týden počet žáků vzrostl na 21. Výuka často začíná koupelí a poučením o hygieně. Lidé cítící sounáležitost přinášejí břídicové tabulky, knihy, židle, stůl. Začátkem nového roku počet žáků překročil padesátku. Sestře Tereze ve svém volném čase pomáhají tři další učitelky. Sestra Tereza se však nezastavuje. Ještě v lednu zprovozňuje ošetrovnu tuberkulózních pacientů. Začátkem února pak již čile funguje další škola, tentokrát v Tiljale.

V březnu 1949 se přidávají k sestře Tereze její dvě bývalé žákyně. A s uplývajícími měsíci přicházejí další mladé dívky, které chtějí věnovat svůj život službě nejchudším a které budou prvním členkami nové kongregace nazvané „Misionářky lásky“. Sestra Tereza se tak stává matkou Terezou. Sestry provozovaly dopoledne školu a odpoledne ošetrovnu. Navštěvovaly nemocné a staraly se, aby byly těžké případy přijaty do nemocnice. Nemocnice jsou však v té době přeplněné a často odmítají přijímat „beznadějně“ případy. Tito lidé pak umírají opuštěni na ulici. Pro ně zakládá matka Tereza svůj první domov – „Domov umírajících“. Sem sestry přinášejí lidi umírající

na ulici, aby zemřeli obklopeni láskou a péčí. Pro mnoho umírajících je to poprvé po dlouhých letech, kdy cítí, že je má někdo opravdu rád. Umírají usmíření a s pokojem v srdci. Samé matce Tereze takto zemřely v náručí tisícovky lidí.

Matce Tereze vždy velmi ležel na srdci osud dětí, kterým se věnovala už od začátku své práce mezi nejchudšími z chudých. V té době bylo v Kolkatě velmi mnoho sirotků²², pohozených dětí z důvodu bídy či postižení, dětí, které přežily vlastní potrat... Pro tyto děti zakládá v roce 1954 Shishu Bhavan, což znamená „Dům dětí“. Jelikož byl brzy tento dům přeplněn, matka Tereza brzy otvírá další Shishu Bhavany v různých částech Kolkaty.

Již od začátku své misie přemýšlí matka Tereza o tom, jak pomoci malomocným. Sociální stigma této nemoci způsobilo, že tito lidé žili a umírali bez jakékoliv pomoci za okrajem lidské společnosti.²³ Matka Tereza a její sestry nejdříve využívají mobilních ošetřoven, díky kterým mohou přinést léky a ošetření tisícovkám malomocných pacientů. V roce 1958 zakládá na okraji Kolkaty první velké středisko pro malomocné – Titagarh. Kolonie malomocných ovládaná gangy, které se policie raději vyhýbala, se mění na vesničku, kde se každý snaží podle svých možností přiložit ruce ke společnému dílu.

Do roku 1960 působily Misionářky lásky „pouze“ v několikamilionové Kolkatě, což bylo přesně podle církevního práva, které zakazuje kongregaci mladší než deset let, aby otvírala nové domy mimo diecézi, ve které vznikla. Jakmile však desetiletá lhůta uplynula, začíná matka Tereza zakládat nové domy po celé Indii. Koncem šedesátých let už měly Misionářky lásky jen v Indii 25 domů! Z těchto domů uveďme např. Shantinagar – soběstačná vesnice, ve které žijí malomocní jako svobodní občané pohromadě se zdravými, bez obav, že budou vyhnáni policií a bez pokořování lidmi, kteří by je odháněli za okraj společnosti.²⁴

K otevření prvního domu v zahraničí došlo v roce 1965 ve Venezuele. V této době již měla matka Tereza 300 následovnic. V dalších letech zakládá matka Tereza domovy v Římě, v Austrálii, v Londýně, Jordánsku, v newyorském Bronxu, Bangladéši, Severním Irsku, v oblasti Ghazy, Jemenu, Etiopii, na Sicílii, v Papui-Nové Guineji, na Filipínách, v Panamě, Japonsku, Portugalsku, Brazílii, Burundi, v bývalém Sovětském svazu, Jihoafrické republice a na mnoha místech východní Evropy. Po mnoha obtížích se matce Tereze podařilo otevřít dům i v její rodné Albánii.

V roce 2006 měl řád více než 4 500 sester 89 národností, 743 domovy ve 134 zemích, z toho 242 domovy v samé Indii. Uvádí se, že Misionářky lásky živí přibližně 500 000 rodin, vyučují asi 20 tisíc dětí ze slumů a ošetřují přibližně 90 000 malomocných. V jejich mobilních ošetřovnách se ročně dostává ošetření cca 6 milionům nemocných...²⁵

A na začátku toho všeho byla jedna sestra, která měla pouze pět rupií a tři sáří... Měla však pevnou víru, že Bůh ji volá sloužit těm nejubožejším. V chudých a potřebných viděla Krista, který na kříži žíznil po lásce duší. A svou nesobeckou láskou spojenou s velkou praktičností „nakazila“ tisíce dalších. Kéž bychom se všichni snažili hořet ohněm Lásky jako matka Tereza. Potom bychom také byli schopni zapálit další duše a náš svět by byl mnohem láskyplnější.

Blahoslavená Terezie z Kolkaty, přimlouvej se za nás, abychom ve spolupráci s tvými kolkatskými sestrami a bratřími pomáhali zachraňovat životy Kristu v jeho nejubožejších!

Literatura: Nawin Chawla: Matka Tereza – Fascinující příběh jejího života, Pragma 1998

Renzo Allegri: Matka chudých – Život Matky Terezy z Kalkaty, Karmelitánské nakladatelství, 2002

22 V Indii je v současné době 26 milionů sirotků do 18 let; 18 milionů dětí do 14 let žije na ulici; 9 z 11 opuštěných dětí jsou děvčátka.

23 I když indická vláda vyhlásila, že malomocenství je vymýceno, odhadují charitativní organizace současný počet malomocných v Indii na 500 000. Jak nám uvedla sestra Andrea M.C. v dopise, jelikož indická vláda ruší nemocnice pro malomocné, stále více malomocných hledá pomoc u Misionářek lásky.

24 V dnešní době mají Misionářky lásky deset velkých center pro malomocné, kde se provádějí operace. Do těchto center proudí většina zdravotnického materiálu, který s Vaší pomocí posíláme do Indie.

25 Např. <http://www.planetpapers.com/Assets/2540.php>, <http://www.cosmicbaseball.com/mteresa01.html>